No. 1882 Zaterdag 7 Februari 1920. 37ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Koloniale Raad.

In de zitting van Woensdag, den 21sten Januari 1920, las de Voorzitter een schrijven voor, waarbij de Hoogedelgestrenge Heer O. L. Helfrich den Raad verzoekt zijn zeer oprechten dank te aanvaarden voor den Raad in zijn groot verlies betoonde deelneming, den Raad bedankt voor diens goede bedoeling om een krans te leggen op de kist van de afgestorvene en aan den Voorzitter zijn hoog gewaardeerde erkentelijkheid betuigt voor de gevoelvolle woorden bij de opening van de vergadering van den Raad op den 12n. dezer gesproken.

De Voorzitter zegt, dat op de agenda staat: conceptbrief aan den Gouverneur betreffende de intrekking van de buitengewone inkomstenbelastingverordening; dat de zaak in comité generaal is behandeld; dat het concept overeenkomstig de algemeene zienswijze is opgesteld en onder de leden heeft gecirculeerd.

De Voorzitter leest daarna het ontwerp voor, luidende als volgt:

De Koloniale Raad heeft de eer de aandacht van UHoogEdelGestrenge voor het volgende te vragen.

Bij artikel 22 van de verordening tot heffing eener buitengewone inkomstingelasting (P. B. 1818 no. 7) is voorgeschreven, dat binnen een jaar na het eindigen van den oorlogstoestand een ontwerp–verordening wordt ingediend om die belasting te doen vervallen.

Die termijn is, naar 's Raads oordeel, op den 11den November jl. verstreken.

Immers op 11 November 1918 is tusschen de destijds met elkaar in oorlog zijnde grootmachten een wapenstilstand gesloten, die, om de militaire voorwaarden, daarbij aan de verliezende partij opgelegd, het hervatten der vijandelijkheden feitelijk onmogelijk maakte. Formeel is de oorlog tot aan de onderteekening of de ratificatie van het vredesverdrag blijven voortduren, feitelijk evenwel kan men wel aannemen, dat hij geëindigd was op den dag, toen aan een der partijen de mogelijkheid was benomen de wapens weer op te nemen.

De Koloniale Raad is op grond van het bovenstaande van oordeel dat met het indienen van een voorstel tot afschaffing van de buitengewone inkomstenbelasting niet langer behoort te worden gewacht. Meer nog, de Raad is zelfs van oordeel dat aan de intrekking van die belasting terugwerkende kracht behoort te worden verleend tot 1 Mei jl.

Onder zeer buitengewoone omstandigheden tot stand gekomen, beantwoordt deze belasting niet aan zeer elementaire eischen van recht en billijkheid. Hooge inkomens gaan dikwijls vrij uit, middelmatige worden belast. Daarbij komt dat door eene interpretatie, welke de administratie aan een artikel der verordening gegeven heeft, de onbillijkheid der belasting nog verscherpt wordt en het rechtsgevoel van de aangeslagenen, die niet van den ontdekten uitweg profiteeren kunnen, ernstig worden gekrenkt.

De Koloniale Raad meent daarom dat het eenige middel om het geschokte rechtsgevoel te bevredigen is: de belasting intrekken met terugwerkende kracht als boven aangegeven,

De nooden van de Koloniale schatkist kennende, verklaart de Raad zich bereid tot het verkrijgen van eenige compensatie voor het over het belastingjaar 1 Mei 1919—30 April 1920 te lijden verlies, mede te werken tot de heffing van opcenten op de aanslagen in de inkomstenbelasting, waarbij de lasten meer in overeenstemming met de billijkheden over de hoogere inkomens kunnen worden verdeeld.

Daar op de vraag van den Voorzitter niemand eenige op of aanmerking wenscht te maken, wordt het concept zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Daarna verklaarde de Voorzitter de vergadering gesloten.

Ontwerp Verordening.

omtrent den omloop van Nederl. en Koloniale munten.

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Met voldoening werd vernomen, dat men in het algemeen mede wensche te werken om maatregelen te treffen in het belang van den omloop van Nederlandsche en koloniale munten.

Ondergeteekende is van meening, dat deze regelingen, die door den nood der tijden, hetzij in Nederland hetzij in de Kolonie in het leven geroepen zijn, moeilijk aan een bepaalden termijn kunnen worden gebonden.

Was bij de indiening van het Nederlandsche wetsontwerp de onmiddelijke aanleiding de sterke stijging van den koperprijs, thans is de stijging van het zilver aanleiding van dit ontwerp in de Kolonie. Deze stijging is van dien aard, dat er groot gevaar bestaat, dat het zilver omgesmolten en uitgevoerd wordt. Deze ontmunting heeft niet alleen plaats gehad in de Centrale landen van Europa wier, valuta sterk gedeprecieerd zijn, maar ook Fransch en Italiaansch zilver wordt bij groote hoeveelheden ontmunt en naar de zilvermarkt te Londen uitgevoerd, terwijl Amerika groote vrees voor omsmelting van den zilveren dollar bestaat. Of de prijs van zilver zal blijven stijgen, acht men voornamelijk van den algemeenen toestand van den handel tusschen Azië en de rest der wereld en in het bijzonder van de prijzen in China, Indië en andere landen, die het zilver als standaardmunt gebruiken en hangt tevens nauw samen met de geringe zilverproductie speciaal in Mexico. Wanneer de stijging van het zilver op zal houden, is, in verband met vorenstaande, moeilijk te zeggen en kan dus bezwaarlijk voldaan worden aan het verzoek van eenige leden om den tijd te bepalen waarop de verordening ingetrokken zou kunnen worden.

De verhooging van den zilverprijs is in Nederland aanleiding geweest om een wetsontwerp in te dienen, waarbij het gehalte van de groote zilveren munt verminderd werd tot 0,720, waardoor het gevaar voor omsmelting, tenminste voorloopig voor wat de nieuwe muntsoort betreft, is geweken.

Het ligt in de bedoeling de tegenwoordige guldens en rijksdaalders naar Nederland op te zenden ter omsmelting en ruiling voor guldens en rijksdaalders van het lagere gehalte. Natuurlijk zullen daardoor guldens en rijksdaalders aan het verkeer onttrokken worden.

Zooveel mogelijk zal getracht worden, dat spoedigst de nieuwe munt haar intrede doet in de Kolonie; wanneer zulks kan plaats hebben, kan uiteraard niet worden opgegeven.

In het algemeen is trouwens de bepaling van een bepaalden termijn niet noodig, omdat in artikel 1 het niet verboden is meer dan f 500, aan zilver en meer dan f 20, aan nikkelen of bronzen pasmunt te hebben, noch dat daar voorgeschreven is, dat men bij voortduring aangifte moet doen, maar bepaald is, dat de Gouverneur op een aangegeven tijdstip de aangifte kan vorderen.

Het ligt natuurlijk niet in de bedoeling van ondergeteekende, die aangifte te vorderen, indien niet in verband met de waarde van het metaal ernstige vrees tot omsmelting bestaat. Is die vrees niet aanwezig dan wordt de verordening niet toegepast. Hetzelfde geldt ten opzichte van de nikkelen en bronzen pasmunt. Thans bestaat geen belang bij de omsmelting en zal dus ook voorloopig geen opgaaf van den voorraad gevorderd worden, maar de toestand kan zich wijzigen en de onderwerpelijke verordening zal dan een wapen zijn, waarmede in deze met succes opgetreden zal kunnen worden: de bepaling in quaestie kan momenteel niemand eenige last veroorzaken.

Hetzelfde wat hier gemeld is ten opzichte van de nikkelen en bronzen pasmunt, geldt voor de koloniale zilveren pasmunt.

— Reeds bij de bestelling der tegenwoordige banknoten van f 2,50 en f 1 werd door de Directie der Curaçaosche bank verzocht biljetten te zenden van grooter formaat. Hieraan kon destijds door de firma Enschede, den drukker der bankbiljetten, niet worden voldaan, maar bij volgende bestellingen zal wederom getracht worden de banknoten van grooter formaat te verkrijgen. Voortdurend zullen de bankaoten van f 2,5 en van f 1 door de Curaçaosche Bank worden ingetrokken, ten einde zooveel mogelijk „kleverigheid en onoogelijkheid" te voorkomen.

Wat de voorlaatste alinea van het voorloopig verslag betreft, zij opgemerkt dat de Curaçaosche Bank ongeveer ovenveel bankbiljetten van f 1 en van 2,50 in omloop brengt als zij zilver aan de circulatie onttrekt.

Het volgende staatje heeft hiervan een overzicht:

Voorraad zilver op 10 Januari 1920	f 195,600	
naar Nederland verzonden	f 100,000	
		f 295,600
Af: voorraad zilver op ultimo November ll.		f 215,000
Ingewisseld zilver van 1 December t/m 10 Jan.		f 80,600
Aangemaakt bankpapier van f 1 en f 2,50 en in kas gebracht		f 97,500
Af: in omloop gebracht in plaats van vernietigde oude bankbiljetten		f 12,335
		f 85,165
In kas gebracht doch nog niet in omloop		f 7,000
Uitgegeven bankpapier van 1 Dec. t/m 10 Jan.		f 78,165

Zoodra de nieuw uit te geven munt komt, zullen zoo spoedig mogelijk deze banknoten ingewisseld worden tegen zilver. Uitgifte van eerstgenoemde munt aan die personen, die thans het zilver aan de Bank afgeven, kan natuurlijk niet positief worden toegezegd; zoo spoedig mogelijk zullen de banknoten van f 1 en f 2,5o aan circulatie onttrokken worden.

— Wat betreft de laatste alinea uit artikel 1 meent ondergeteekende, dat deze bepaling in het algemeen de bevolking van onnoodigen last zal ontheffen; immers indien het bekend is, dat een bepaald persoon een abnormale hoeveelheid zilver in voorraad heeft, dan zal niet een algemeene opgave als bedoeld in de voorgaande alinea's van dit artikel behoeven te worden gedaan, maar zal van dien bewusten persoon een opgave gevorderd kunnen worden, zoodat dit artikel het Gouvernement en de betrokkenen van veel last vrijwaart.

Steunt de goede bioscopen!

Uit ons vorig artikel: *de duivel en de rolprent* zouden sommige criticasters allicht aanleiding kunnen vinden tot de conclusie, dat de Kerk als altijd zich ook hierin alweer tegen de vooruitgang verklaart.

De kerk veroordeelt alleen de *slechte* biscopen, maar wenscht de *goede* met alle kracht te steunen.

Hen, die hieraan nog mochten twijfelen, zegt de Eerw. Pater M. M. v. GRINSVEN in *Het Centrum*, wijzen wij vooreerst op het gezagvol woord van Z. H. Paus Benedictus XV, dat hij in het begin van Zijn pontificaat richtte tot de leden van de Centrale Romeinsche Vereeniniging voor de Katholieke Belangen: *"Het werk van de goed bioscopen is zeer te prijzen, want deze kunnen in niet geringe mate bijdragen tot de geestelijke vorming op godsdienstig, zedelijk en historisch gebied."* Deze Pauselijke goedkeuring moge alle personen bemoedigen en troosten, welke, hetzij rechtstreeks, hetzij zijdelings de goede bioscopen bevorderen en daarbij maar al te dikwijls de meest billijke en rechtmatige waardeering van andere ijveraars voor het goede moeten missen. Zij verrichten volgens het woord van Christus' Plaatsbekleeder „een zeer te prijzen" en daarom verdienstelijk Gode welgevallig werk.

Wat deze Paus in woorden uitte, ligt ongetwijfeld ook uitgedrukt in het volgende feit, dat van zijn hoogverheven voorganger in het Pontificaat Z. H. Paus Pius X, heiliger nagedachtennis, verhaald wordt:

Toen deze nog Patriarch van Venetië was had hij beloofd de feestelijke inwijding der nieuwe Campanile te zullen bijwonen. Voordat echter die inwijding plaats had, plaatste de Voorzienigheid den Patriarch op den H. Stoel te Rome, zoodat hij zijn plan moest laten varen. Toch heeft de Paus de inwijding der Campanile gezien, wel niet in werkelijkheid, maar door de vertooning van den kinematograaf. Het was de eerste keer, dat deze in het Vaticaan verscheen en ook de eerste keer, dat de Paus een bioscopische voorstelling bijwoonde. De groote Consistoriezaal was in een echt bioscoop-theater herschapen en daar liet de Paus zich de film vertoonen, welke de feestelijkheden in Venetië weergaf. Mag dit feit, zoo vragen wij, niet beschouwd worden als een goedkeuring en aanbeveling van goede bioscopen, waarbij gewoonlijk het nuttige met het aangename wordt vermengd?

Wat verder tegenwoordig onder duidelijke goedkeuring en aanbeveling van het Kerkelijk gezag in de Eeuwige Stad geschiedt, om de gevaarlijke bioscopen tegen te gaan, mag hier ook wel ten voorbeeld gesteld worden. Daar is een sterke actie op touw gezet *per il cinematografo eu cativo*, gelijk het heet, wat zooveel wil zeggen als „voor de opvoedende kracht, welke van de bioscoop moet uitgaan." Eene vereeniging heeft zich zich daartoe gevormd *Società Proiezioni Educative*, in welker Bestuur de meest gezaghebbende personen, o. a graaf Della Torre zitting hebben.

Haar doel is: 1e. in de voornaamste steden van Italië openbare bioscopen te openen, waar films met een opvoedende strekking vertoond zal worden en waar men zich zonder gevaar voor geloof en goede zeden kan vermaken; 2e. de bestaande particuliere biscopen in colleges, patronaten, vereenigingen en andere instellingen te doen samenwerken voor het totstandkomen van inderdaad nuttige en opvoedende films; en 3e. alles te doen, wat het verkrijgen en exploiteeren van dergelijke films in de hand kan werken. Tot betere bereiking van het doel werd reeds in verschillende streken van Italië een soort van Centrale gevormd, tot welke alle bioscopen van de omgeving zich voor hunne belangen kunnen richten. Een beroep werd bovendien gedaan op den steun van alle weldenkenden en in in het bijzonder van de katholieke organisaties, want, zoo luidt het in een circulaire, „een wensch, reeds geruimen tijd door alle weldenkenden gekoesterd, om een middel te vinden tegen den verderfelijken invloed ven de onzedelijke bioscoop, welke hart en geest, vooral van de jeugd, vergiftigt, staat op het punt op gelukkige wijze in vervulling te gaan."

Een ander verblijdend bioscoopbericht uit de hoofdstad van de katholieke wereld bevatte voor eenigen tijd de *Osservatore Romano*, toen zij mededeelde, dat rondom den persoon van Kardinaal Granito Pignatelli di Belmonte een bioscoopcommissie vergaderd had en dat die vergadering bovendien vereerd was met het bezoek van kardinaal Lega. Verschillende Monsignori en hoogstaande katholieke werkers waren tegenwoordig. Meerdere films werden gekeurd; het bioscoopvraagstuk werd in den breede besproken. Men zou, zoo werd besloten, een lijst bijhouden van films welke geschikt zijn voor drie klassen van personen, n. l. voor het publiek, voor colleges en voor uitspanningslokalen. Van de voorradige doelmatige films konden voorloopig pastoors en opvoeders reeds bestellen; voor het aanschaffen van nieuwe zou tijdig gezorgd worden.

„Op deze manier," zoo voegt het blad er bij, „is op initiatief van Mgr. Grassi en door de belangstelling van kardinaal Granito di Belmonte een tekort aangevuld; de bioscoop gaat

dan worden niet een middel tot zedelijk en maatschappelijk verderf, gelijk hij tot nu toe was, maar van opvoeding en verheffing; de bioscoop zal een waar apostolaat uitoefenen. De H. Vader, die de noodzakelijkheid van dit werk kent en het goed, dat het kan doen, heeft het aan het episcopaat en aan de pastoors aanbevolen. Kardinalen, bisschoppen, pastoors en opvoeders hebben reeds hun instemming met het werk betuigd. Troostend is het te weten, dat reeds hoogstaande mannen hun geld en hun talent ten dienste van het werk hebben gesteld!"

Wijzen deze en dergelijke feiten, van zoo gezaghebbende zijde ondernomen of aangemoedigd en gesteund, niet duidelijk op het gewicht van goede bioscopen?

Verblijdend voorzeker en voor ons vaderland eervol is, wat ook op dit gebied van katholieke actie in Nederland reeds is gepresteerd. Wij denken hier vooreerst aan de reeds tal van jaren door de *N. V. Leliebioscoop* bij besluit van het Centraal Bureau der Kath. Sociale Actie in Nederland opgericht, aangewende pogingen om het bioscoopkwaad te bestrijden.

Wij denken hier aan de vele moeiten, welke de vereeniging *voor Eer en Deugd* zich in de laatste jaren getroost heeft om den verderfelijken invloed der slechte bioscopen te weren, moeiten, waarvan een groot gedeelte door de plaatselijke Eer- en Deugd afdeelingen gedragen zijn, doch waarvan een wellicht nog veel grooter gedeelte ten laste kwam van het Centraal Hoofdbestuur, door de instelling van contrôlecommissies in de voornaamste steden van ons land en door de uitgave en exploitatie van het deskundig vakblad *Tooneel en Bioscoop*.

Wij denken hier aan de, mede door de Eer- en Deugdactie tot stand gekomen, *N. V. Maatschappij tot Exploitatie van Witte Films*, welke bioscopen met uitsluitend moreel-goede, eerste-klas-film wil gerieven, en verder aan de *Nederlandsche Vereeniging tot veredeling der Cinematografie*, die de Katholieken tot belangstelling in en steun van goede bioscopen wil brengen.

Ongetwijfeld hebben de besproken ondernemingen reeds menig goed gevolg gehad. Bij de Bens Film Comp Hoefkade 9, den Haag, zijn door alle bioscopen des lands de zoogenaamde *Bens Films* te betrekken, welke onder voor katholieken vertrouwbare controle staan, om hier verder van het groote nut van bioscoopcommissies, door de Gemeente of van particuliere zijde, b. v. door „Voor Eer en Deugd" ingesteld, niet in den breede te gewagen.

Toch kan, toch moet naar onze bescheiden meening de *goede* bioscoop veel meer gesteund en bevorderd worden en wel bijzonder in de hoogere en invloedrijke kringen. Geestelijken en leeken werken in Italië samen en strekken ten voorbeeld, om „geld en talenten beschikbaar te stellen ten gunste van den goeden bioscoop".

Ook een Bond van R. K. Bioscoophouders zou naar onze meening nuttig werken, vooral om alle bioscopen steeds eenzelfde gedragslijn te doen volgen, iets wat vooral bij de zoogenaamde twijfelachtige grensgevallen gewenscht is, doch verder ook eenigszins om een gunstige invloed op de fabricatie van goede films en het voorkomen van kwade films uit te oefenen. Dit laatste zou vooral als een goed gevolg van een R. K. Bond van Bioscoophouders mogen verhoopt worden, als er op dit gebied internationale samenwerking kwam. De groote filmfabrieken en verhuurkantoren der wereld zouden dan ongetwijfeld met de eischen en wenschen van een internationalen R. K. Bond van Bioscoophouders rekening houden.

Eindelijk in iedere plaats worde door mannen en vrouwen van invloed de volle aandacht gewijd aan het bioscoopvraagstuk om de gevaren der bioscopen te vermijden en, zoo mogelijk, het nut daarvan te verkrijgen. Pogingen in den geest door wien ook gedaan, vinden daar om geen tegenwerking of onverschilligheid, maar belangstelling en steun!

HOE MEET MEN DE DUURTE ?

Nu in den oorlog de prijzen van allerlei artikelen zoo geweldig gestegen zijn, nu vooral de eerste levensbehoeften zoo abnormaal duur zijn geworden, is het wel interessant eens na te gaan, hoe men de tegenwoordige duurte meet. En niet slechts interessant is het, maar hoogst nuttig, indien, zooals thans, maatregelen beraamd moeten worden om die duurte te bestrijden.

De wetenschap, die ons hierbij te hulp komt is de statistiek. Deze wetenschap houdt zich bezig met het verzamelen en ordenen van gegevens op allerlei gebied, meer speciaal op het gebied van het maatschappelijk leven. Die gegevens worden verzameld en verwerkt door particuliere, gemeentelijke- en regeeringsbureaux. Deze bureaux verkrijgen hare gegevens van verschillende openbare instellingen en administratiën (bureaux van den burgerlijken stand, ziekenhuizen, douane, belastingadministratie, ministeries enz.); deze laatste methode (enquête genaamd) bestond reeds bij de zgn. volkstelling, die om de 10 jaar plaats had; ze wordt ook weer gevolgd bij de thans in gang zijnde woningtelling. Naast allerlei andere zaken (geboorten, sterfgevallen, besmettelijke ziekten, invoer, uitvoer, alcoholgebruik, enz.) worden ook gegevens verzameld omtrent de prijzen van de verschillende artikelen van verbruik. De wijze waarop deze gegevens worden verwerkt tot één overzichtelijk geheel, vindt hare uitdrukking in de zgn. „indexnumbers".

De meest bekende indexnumbers zijn die, gegeven door het Engelsche blad *The Economist*. Dit blad heeft van 22 der meest voorkomende gebruiksartikelen den gemiddelden prijs bepaald in de jaren 1901 tot en met 1905. Deze prijs stelt ze voor elk artikel voor door 100. Ze doet dit, omdat daardoor prijsstijging of prijsdaling gemakkelijker opvalt en bovendien de stijging of daling der artikelen onderling gemakkelijker vergelijkbaar is. Nu gaat ze elke maand weer de prijzen dier 22 artikelen uit de haar verstrekte gegevens bepalen en deze op de lijst invullen. Ze gaat daarbij te werk als volgt. Onderstel een artikel kostte in 1901—'05 gemiddeld f 40 per 100 KG. In October 1919 kostte het f 110 per KG. De prijs is dus $\frac{110}{40} \times$ zoo hoog als in 1901—'05

Indien deze laatste prijs door 100 is voorgesteld, moet dus de prijs van October 1919 worden voorgesteld door $\frac{110}{40} \times 100 = 275$.

Op deze wijze stelt ze voor elk der 22 artikelen voor iedere maand het indexnumber vast. Om de aldus verkregen cijfers echter nog meer overzichtelijk te maken, voegt zij ze tot 5 groepen bijeen en wel: granen en vleesch (5 artikelen); andere voedings- en genotmiddelen (3 artikelen) weefstoffen (5 artikelen); delfstoffen (4 artikelen); diversen (5 artikelen) Dit heeft tot gevolg, dat de cijfers dier 5 groepen voor 1901—'5, al naar het aantal artikelen dier groepen, respectievelijk zijn 500, 300, 500, 400 en 500. De *Economist* voegt hier aan nog toe een kolom, die afgeleid is uit die der totalen door deze door 22 te deelen. De cijfers in deze kolom geven dus aan: het gemiddelde cijfer van alle 22 specifieks kolommen, die voorafgaan. Hier volgt verkort de tabel van *The Economist* bijgewerkt tot October 1919:

Data			Granen en Vleesch	Andere voedings en genotmiddelen	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen	Totaal	Gemidd.
	1901—1905		500	300	500	400	500	2200	100
	1 Juli	1914	565½	345	616	417½	551	2548	115,9
	1 October	1914	646	405	611½	472½	645	2780	126,4
	1 Januari	1915	714	414½	509	476	686½	2800	127 3
	1 Januari	1916	897	446	731	711½	848½	3634	165.1
	1 Januari	1917	1294	553	1124½	824½	1112	4908	223,0
	1 Januari	1918	1286½	686	1684½	839½	1348½	5846	263,2
Eind	Augustus	1918	1278½	775	1920	889½	1395	6267	284.8
„	September	1918	1246½	779½	1929	889	1394	6238	283,5
„	October	1918	1271	780	1889	878½	1391½	6210	282,6
„	November	1918	1289	782½	1848	903	1389½	6212	282,6
„	December	1918	1303	782½	1805½	866	1337	6094	277,0
„	Januari	1919	1287	782½	1618½	828	1335	5851	265,9
„	Februari	1919	1288½	782½	1596½	818	1310½	5796	263,8
„	Maart	1919	1285	782½	1502	844½	1294	5708	259,4
„	April	1919	1306½	752	1512½	912½	1290½	5774	262,4
„	Mei	1919	1310½	776½	1643	931	1327	5988	272,2
„	Juni	1919	1338	800	1741½	937	1371½	6188	281,3
„	Juli	1919	1339½	805½	1854½	1033½	1417	6450	293,2
„	Augustus	1919	1380	822½	1877½	1040	1383	6503	295,6
„	September	1919	1399	817½	1979½	1047	1344	6587	299,4
„	October	1919	1412	838	2123	1064	1358	6795	308,9

Bij het gebruik van deze tabel bedenke men deze niet geeft een vergelijking met wat men gewoonlijk onder „normalen tijd" verstaat, d. w. z de periode, onmiddellijk aan den oorlog voorafgaande. Immers bv. het indexnumber voor October 1919 van weefstoffen, 2123, is weliswaar ruim 4 × 500, maar men vergete niet, dat vlak vóór den oorlog, de weefstoffen, vergeleken met 1901—'05, reeds tot op 616 gestegen waren. Nu is 2123 slechts 3 à 3½ maal 616, zoodat men zeggen kan dat de weefstoffen 3 à 3½ maal zoo duur zijn als in normalen tijd.

Hetgeen wij van de tabel hebben opgenomen, geeft vooreerst te zien den invloed der eerste oorlogsmaanden. Deze was van beteekenis voor de groepen granen en vleesch, andere voedingsmiddelen en diversen; delfstoffen bleven bijna onveranderd, terwijl weefstoffen zeer in prijs daalden.

Vervolgens zien wij den sterken opgang in de oorlogsjaren tot ± eind Augustus 1918, waarna de verwachting van den wapenstilstand haar invloed doet gevoelen in een stilstand of een lichte daling tot eind 1918. Wil men den invloed van alle artikelen gezamenlijk nagaan, dan zie men in de laatste kolom het gemiddelde cijfer, dat bijna stilstaat van eind Augustus tot eind November 1918 en eerst daarna gedecideerd een dalende richting inslaat. De daling is echter, helaas, slechts van korten duur geweest. Ze kwam tot staan in Februari (delfstoffen), Maart (granen en vleesch, weefstoffen en April (andere voedingsmiddelen; diversen); het gemiddelde indexnumber bereikte zijn laagste punt in Maart 1919. Daarna ging het weer sempre crescendo; de laatste maand zelfs met flinke sprongen, zoodat (behalve voor diversen) in October recordcijfers behaald zijn, zooals we ze nog nooit gezien hebben. Het grootste aandeel in de Octoberstijging heeft ongetwijfeld de rubriek weefstoffen gehad, die maar eventjes met bijna 150 punten naar boven ging. Over zulk een stijging in één maand deden de weefstoffen bij het uitbreken van den oorlog van 1 Juli 1914 tot 1 Juli 1916, dus 2 jaar!

Hoe meet men nu de duurte? Op een vrij eenvoudige wijze. Op 1 Juli 1914 was het gemiddelde indexnumber 115,9; op 1 October 1919 was het 308,9; alles is dus gemiddeld $\frac{308.6}{115.9}$ maal of 2,67 maal zoo duur geworden.

Zooals wij reeds opmerkten zijn, bovengenoemde cijfers ontleend aan „The Economist". Als men dan ook over indexnumber spreekt, bedoelt men steeds deze cijfers, die verreweg het meest bekend en gebruikt zijn. Een Engelsch geleerde, Inglis Palgrave, merkte op, dat eenvoudige samentelling van de indexnumbers der 22 artikelen en deeling hiervan door 22 niet tot een juiste uitkomst moesten leiden. Eén der 22 artikelen (die wij hier niet specifiek opnamen, doch slechts gegroepeerd) bijv. was tarwe, een ander indigo. Door nu maar zonder meer op te tellen geeft men aan indigo eenzelfden invloed op de samenstelling van het totaalcijfer als aan tarwe, terwijl indigo in het dagelijksch leven toch lang niet eenzelfden rol speelt als tarwe. Als het tarwecijfer dus 50 punten oploopt, doet zich dat in het gemiddelde indexnumber van *The Economist* op dezelfde wijze gevoelen als een stijging van het indigocijfer met 50 punten. Men ziet hieruit onmiddellijk, dat daardoor het gemiddelde indexnumber van dit tijdschrift niet geheel juist aangeeft de duurte van het dagelijksch leven.

Inglis Palgrave heeft hierop nu het volgende gevonden. Hij liet een groot aantal arbeidersgezinnen vele weken achtereen opschrijven, wat ze aan de verschillende rubrieken uitgaven. In ruwe trekken vond hij, dat een arbeider zijn loon als volgt besteedt:

voeding 7/12
kleding 2/12
huur 2/12
vuur en licht 1/12

Op deze wijze kwam hij tot een overzicht van de beteekenis, die elk door *The economist* genoteerd artikel heeft voor het dagelijksch leven. Zoo zou uit bovenstaande verdeeling volgen, dat voor een arbeider de beteekenis van voedingstoffen is 7 tegen die weefstoffen 2, die van bouwgrond en materialen (welke grootendeels den huurprijs bepalen) 2, die van verwarmings- en verlichtingsartikelen 1. De op overeenkomstige wijze voor de 22 artikelen door Palgrave gevonden cijfers heeten multiplicatoren. Om nu het gemiddelde indexnumber te vinden, gaat hij elk der 22 specifieke indexnumbers vermenigvuldigen, ieder met den multiplicator, die zijn beteekenis voor het dagelijksch leven uitdrukt. Door de aldus verkregen producten dan samen te tellen en te deelen door de som der multiplicatoren, krijgt men een gemiddelde, dat gewogen gemiddelde heet. Dit gewogen gemiddelde is het juiste cijfer dat de duurte aangeeft, in verband met de waarde van ieder artikel voor het dagelijksch leven; het aldus verkregen indexnumber heet weightedtotalindexnumber. Dit alleen kan voor duurtemeting in aanmerking komen. Hoewel de *Board of Trade* in Engeland indexnumbers, op deze wijze samengesteld, publiceert, blijven onze bladen toch nog steeds de cijfers van „The Economist" overnemen en zullen wij ons voorloopig dan ook voor duurtemeting hiermede moeten tevreden stellen.

In een ander nummer deelde *The Economist* mede, dat volgens officieele berekeningen de kosten van het levensonderhoud van een familie uit de arbeidersklasse in Engeland op 1 November 1919, 125 % hooger zijn dan op het einde van Juli 1914. De voedingsprijzen in het Ver. Koninkrijk zijn 131 % hooger dan voor den oorlog. In de Ver. Staten zijn deze 84 % hooger, in Frankrijk 188 %, in Italië 144 %, in Zwitserland 141,4 %, in Noorwegen 189 % in Nederland 103,2 %, in Canada 91,5 % en in Nieuw-Zeeland 50,1 %.

Financieel Nieuws- en Uitlotingsblad.

Ingezonden.

Commissie tot steunverleening aan de noodlijdende Oostenrijksche en Hongaarsche kinderen.

In het ochtendblad van *De Nieuwe Courant* van 23 December j. l. komt een bericht voor, waaruit blijkt, dat ook vele kinderen van Nederlanders in den vreemde in een ellendigen toestand verkeeren Alleen in het Rijngebied bevinden zich reeds meer dan **6000** noodlijdende kinderen van Nederlandschen stam.

Het in Nederland bestaande Comité voor Nederlandsche kinderen in den vreemde verzocht steun om die kinderen naar het Vaderland te brengen en daar te verzorgen. Ook blijkt uit dat bericht, dat alleen in de maand November de uitgaven van genoemd Comité de inkomsten met bijna f 2000 overtroffen.

De Commissie tot steunverleening aan de noodlijdende Oostenrijksche en Hongaarsche kinderen heeft naar aanleiding van een en ander met algemeene stemmen een voorstel aangenomen, als gevolg waarvan hierbij aan de inteekenaren op de lijsten der sub-commissies wordt voorgesteld een bedrag van 20 % der inschrijvingen op te zenden aan het Comité voor Nederlandsche kinderen in den vreemde.

Zij, die reeds ingeteekend hebben en daarmede niet accoord gaan, worden verzocht daarvan uiterlijk Dinsdag 10 Februari opgave te doen aan den secretaris-penningmeester, Fort Amsterdam 10, en zij, die alsnog zullen inteekenen, aan de betrokken sub-commissie, bij wie zij hunne liefdegave storten. De Commissie zal dan zorg dragen, dat de bijdragen van de inschrijvers geheel hunne oorspronkelijke bestemming zullen bereiken.

Verder wenscht de Commissie van deze gelegenheid gebruik te maken om aan de inschrijvers mede te deelen, dat het Centraal Comité tot hulpverleening aan de noodlijdenden in Oostenrijk zich uitsluitend belast met het laten overkomen en huisvesten van Oostenrijksche kinderen in Nederland. Verder acht de Commissie het meer gewenscht het gedeelte der gelden, bestemd voor het Comité tot verlichting van den nood in Hongarije, instede daarvan, te doen toekomen aan het Centraal Comité voor noodlijdende Hongaarsche kinderen daar alleen dit comité voor de huisvesting van Hongaarsche kinderen in Nederland zorg draagt. Tevens worden dan kinderen van alle gezindten geholpen.

Namens de Commissie
Dr. M. Gerstl.
Voorzitter.
H. M. C. van Dijk
Secretaris-penningmeester.

Berichten uit de Kolonie.

Zuster M. Nathalia. ✠

Door een noodlottig toeval is de Eerw. Zuster M. NATHALIA plotseling uit het leven weggerukt.

Deze Zuster was portierster van het Krankzinnigen Gesticht *Montecristo* alhier.

Woensdag morgen ten 10 uur zag de Zuster, dat een auto den weg naar het Gesticht kwam inrijden en zij haastte zich de groote poort te openen, zoodat deze zonder te wachten in een kon binnenrijden. Zoodra deze auto, waarin de Z. Eerw. Pater R. WAHLEN directeur van Montecristo met den Heer BASTIAANSE, Opzichter van Openbare Werken zaten, binnen was, duwde de zuster de poort terstond weer dicht, zonder te merken, dat nog een tweede auto met Dr. Evertsz, Chef van den Geneeskundigen Dienst, onmiddelijk daarachter volgde. De chauffeur kon natuurlijk zijn machine vlak voor de poort niet meer tot stilstand brengen, zoodat de auto met vaart tegen de poort opreed, die met geweld tegen de zuster achter de poort staande aanbonsde en haar een groote wond aan de linkerslaap toebracht. Tegelijk werd zij door den schok achterover neergesmakt en kwam met het hoofd op den rand van de steenen stoep van den portierswoning terecht.

Hevig bloedend werd de ongelukkige bewusteloos opgenomen en in de portierswoning neergelegd. De dokter constateerde schedelfractuur en terstond werden haar door Pater WAHLEN de H. H. Sacramenten der Stervenden toegediend. Zonder tot bewustzijn gekomen te zijn, overleed zij nog denzelfden avond ten 6 uur.

De goede zuster was een eenvoudige ziel, die zich altijd stil en bescheiden op den achtergrond hield, voortdurend op een plotselinge dood was voorbereid, omdat zij, aan aneurysme lijdend, wist dat zij vroeg of laat op het onverwachts voor Gods rechterstoel zou geroepen worden.

Werkelijk plotseling is zij uit het leven weggerukt, ofschoon op een geheel andere wijze als zij naar menschelijke berekeningen voorzien had, en zóó heeft God in zijn goedheid zijn trouwe dienstmaagd de smarten en angsten van een langzamen doodstrijd bespaard.

Zuster Maria Nathalia (in de wereld Mej. Jacoba van Gils,) werd geboren te Teteringen bij Breda den 10 December 1865. Zij trad in den Congregatie der Gasthuiszusters van Breda den 9 Mei 1895 en kwam in de Missie van Curaçao den 3 Mei 1899.

R. I. P.

Promotie.

De vorige week ontving de 1e. luitenant van het Garnizoen alhier H. M. C. VAN DIJK het bericht van zijn bevordering tot Kapitein bij het Oost-Indisch leger.

Onze gelukwenschen.

Santa Barbara.

Er worden deze maand vijf stoombooten verwacht om aan de phosphaatmijnen van Santa Barbara een lading phosphaat voor Europa in te nemen.

Ruim 250 mannen reeds vinden dáár nu werk.

Landbouwkundige.

Met het SS. *van Rensselaer* is Woensdagmorgen de Heer G. B. DUSSEL de landbouwkundige onzer kolonie van zijn verlof uit Nederland hier teruggekeerd.

Naar wij vernemen zal de Heer Dr. P. J. van Breemen, die dezen post tijdens het verlof van den Heer Dussel heeft waargenomen; te gelijk met zijn echtgenoote Mevr. VAN BREEMEN-KRUIJT, hoofd van de Wilhelmina-School, de volgende maand de kolonie verlaten en naar het Moederland terugkeeren.

Oost-en West-Indische Katholieken.

In de 27 December gehouden Algem. Vergadering te Utrecht van de *Vereeniging van Oost- en West-Indische Katholieken* is de Heer O. L. HELFRICH, Gouverneur van Curaçao, een der oprichters der Vereeniging, tot Eere-Voorzitter benoemd.

In deze bijeenkomst hield de Heer J. J. A. de Groot, hoofdingenieur der S. S. in Ned. Indië een causerie over Oost-Indië.

Medegedeeld werd, dat het bestuur plan heeft van wege de Vereeniging Indische leergangen in het leven te roepen, te beginnen te Nijmegen, hoofdzakelijk voor onderwijzers. Het bestuur werd gemachtigd de desbetreffende plannen verder uit te werken. Aan de regeering zal voor deze leergangen subsidie worden gevraagd. Ook bestaan plannen tot oprichting van een comité tot bevordering van het R. K. bijzonder onderwijs in Indië.

De vereeniging telt thans 85 contribueerende leden.

Inspectiereis.

Dinsdag maakte de Gouverneur, vergezeld van zijn militairen adjudant een inspectiereis langs de zuidzijde van het eiland in het beneden district naar de Plantage Knip bij Westpunt.

De Griep weer in aantocht.

Telegrafische berichten hier deze week ontvangen, melden dat zoowel Griep als Longontsteking weer in hevige mate in New-York heerschen. Duizenden personen liggen ziek en zeer velen zijn reeds aan de ziekte bezweken.

De Eerw. Pater I. Verriet.

Deze week bracht de mail het bericht dat de Eerw Pater I. Verriet door de Geneeskundige Commissie in den Haag is afgekeurd, en 6 maanden verlofsverlenging heeft gekregen.

Een leelijke teleurstelling zoowel voor den ijverigen Missionaris als voor de Katholieke Missie, die zoozeer gebrek heeft aan werkkrachten'

Kamer van Koophandel.

De Kamer van Koophandel en Nijverheid heeft in haar vergadering van 23 Januari l.l. haar bureau als volgt samengesteld:

De Heer Julius L. Penha, Voorzitter.

De Heer J. P. G. Ecker, Ondervoorzitter.

De Heer G. J. Ferguson, Secretaris-Penningmeester.

Jaarbeurs te Utrecht en te Brussel.

Wij ontvingen een uitnoodiging voor de 4e Hollandsche Jaarbeurs, die van 23 Februari tot 6 Maart a. s. zal te Utrecht gehouden worden. Het is wel wat laat om er nog gebruik van te maken.

Wij kunnen ons niet herinneren, of hier toebereidselen getroffen waren om Curaçao daar te vertegenwoordigen door eenige zijner producten. De Jaarbeurs neemt elk jaar steeds meer en meer in uitgebreidheid, bezoek en bloei toe. Voor sommige artikelen onzer kolonie, zooals strooboeden, aloë, dividivi enz. zou nog wel wat méér reclame in het Moederland kunnen gemaakt worden.

Het verdient wel aanbeveling voor het volgende jaar bijtijds daarmede gereed te zijn.

Het bevreemdde ons wel, als Redactie van een Hollandsche Courant uitgegeven in een Hollandsche kolonie, die uitnoodiging te ontvangen in *Engelschen* tekst. Het boekje: *4th Holland's Industries Foir* Utrecht 23 rd. February– *6th March 1920* ziet er overigens zeer artistiek uit, verlucht met teekeningen van Is. VAN MENS.

Ook het Gemeentebestuur van Brussel heeft eene Internationale Jaarbeurs ingesteld onder beschermheerschap van Z. M. den Koning der Belgen en met medewerking van het Gouvernement en van de Provincie Brabant.

Zij zal voor de eerste maal te Brussel gehouden worden van 4 tot 21 April 1920.

De Ned. Kamer van Koophandel te Brussel vestigt de aandacht op deze instelling, welke eene voortreffelijke gelegenheid biedt om de Nederlandsche fabrikaten in België bekend te maken en aan den Belgischen handel en nijverheid te toonen, wat Nederland thans op industrieel gebied vermag.

De Kamer heeft op verzoek van het Uitvoerend Comité der Jaarbeurs, den geheelen propaganda-dienst tot deelneming van Nederland op zich genomen.

SS. „van Rensselaer.

Woensdag morgen liep voor het eerst onze haven binnen het nieuwe stoomschip *van Rensselaer* van de K. W. I. M.

Dit stoomschip is het derde van de drie zusterschepen, waarvan de twee vorige *Stuyvesant* en *Crynssen* in het vorig jaar reeds in de vaart werden gebracht.

Omtrent den naam *van Rensselaer* kunnen wij onze lezers het volgende mededeelen:

Kiliaen van Rensselaer werd geboren te Hasselt omstreeks 1580, vestigde zich als juwelier te Amsterdam, waar hij zich zeer interesseerde voor de West-Indische Compagnie, waarvan hij Bewindhebber werd. In tegenstelling met de groote meerderheid der Bewindhebbers, die vooral in de kaapvaart de toekomst der Compagnie zagen, was hij voorstander van de landontginning. Nadat hij in Januari 1629 een tweetal mannen had uitgezonden om het land te verkennen bij het fort Oranje, in 1614 door de Hollanders gebouwd, ter plaatse waar *nu* de stad Albany gelegen is, ten Noorden van Nieuw Amsterdam aan de Hudson, dat door kenners van Nieuw Nederland *„vruchtbaer ende plaisierich tot verwonderens toe"* genoemd was, trad hij kort daarna als patroon op van een te stichten kolonie aan de Noordrivier van Nieuw Nederland, welke hij bevolkte met van Nederland uitgezonden kolonisten en gestadig uitbreidde. Om de kolonisten en benoodigdheden over te voeren waarbij hij van de Compagnie niet altijd de noodige medewerking vond, rustte hij zelfs in 1636 een schip uit naar de kolonie, de *„Rensselaers-wyck"*, genoemd. Terwijl Nieuw Nederland bleef kwijnen, nam Rensselaers-wijck snel in beteekenis toe.

Het stadje Renselaer gelegen aan den linker oever van de Hudsonrivier tegenover Albany telt tegenwoordig ruim 8000 inwoners. Het wordt ook wel *Greenbush* genoemd.

De nakomelingen van Van Rensselaer, waarvan een tak zich in hunne kolonie aan de Hudsonrivier neerzette, behoorde later tot de aanzienlijkste geslachten der kolonie.

Ook in Nederland toonde Van Rensselear belangstelling in landontginning; hij bezat de hoeve de Renselaer onder Putten en ontgon ook in het Gooi de heide; hij is de stichter van Craailoo.

Ongeloofelijk.

„De administratie van financiën der kolonie Curaçao heeft tegenwoordig eene afdeeling „Economische voorlichting." Het moet wel beschamend voor dezen dienst geweest zijn, toen zij in het belang van den handel een uittreksel openbaar maakte van de volledige lijst der *Nederlandsche* diplomatieke en consulaire ambtenaren, waaruit blijkt, dat briefwisseling in het *Nederlandsch* niet mogelijk is, o. a. met de consulaire ambtenaren te Mayaguez en Ponce op Porto–Rico, te Georgetown en Port of Spain (Trinidad), te Bogotá, Cartagena en Rio Hacha in Columbia, te Santiago de Cuba, op geheel Haiti, te Coro, Puerto Cabello en Tucacas. In Tampico is gelukkig de vice-consul, die geen Nederlandsch schijnt te kunnen lezen, afwezig en is de waarnemer die taal wel machtig. Wij volstaan met het opnoemen van deze enkele plaatsen, waar zonder veel moeite tal van zeer geschikte Nederlanders te vinden zijn. 't Is ongeloofelijk treurig. Zou het ons nationaal eergevoel niet belangrijk versterken, wanneer eens op middelen werd gezonnen om het Nederlandsch als „voertaal" van het Nederlandsche consulaatwezen ingevoerd te krijgen."

Wij weten niet of er ook een *oorzakelijk* verband bestaat tusschen het bovenstaande bericht, ontleend aan *Het Koloniaal Weekblad* en de volgende vragen, van het 1ste Kamerlid van Kol aan den Minister van Koloniën. In ieder geval juichen wij het van harte toe, dat er eens van officieele zijde de aandacht gevestigd wordt op dezen ergelijken toestand. In zeer vele der bovengenoemde plaatsen zijn zeker Curaçaoenaars gevestigd, die onze taal uitstekend verstaan, om voor het vervullen van het Consulaat in aanmerking te komen en die hun taak minstens zoo goed zouden, behartigen als velen dezer vreemdelingen.

Wij herinneren ons eens gehoord te hebben van een der officieren van een onzer Oorlogsschepen, dat in 1910 of 1911 een reis voor vlagvertoon naar Cuba gemaakt had, dat het hem een voortdurende ergernis geweest was in bijna alle havenplaatsen van Cuba het *Nederlandsch* consulaat aan een Duitscher te zien toevertrouwd, die *tevens* het *Duitsch* consulaat waarvan. Welke behartiging van *Nederlandsche* handelsbelangen is van zoo iemand te verwachten? Men kon veeleer verwachten, dat hij, waar *onze* belangen met de *Duitsche* in concurrentie kwamen, als regel de *onze* zou tegenwerken of minstens op den achtergrond schuiven.

Wij weten niet of *nu* na den oorlog nog dezelfde personen ons consulaat aldáár waarnemen. In ieder geval is een onderzoek dienaangaan de niet overbodig en verdient een Nederlander of Curaçaonaar in die gewesten verre de voorkeur boven een vreemdeling.

De heer Van Kol heeft den Minister van Koloniën, in zake behartiging der economische, handels- en scheepvaartbelangen van Nederland en zijn Koloniën in en om de landen, der Amerikaansche Middelzee de volgende vragen gesteld:

Hoe denkt de Minister, in samenwerking met de koloniale maatregelen tot verhooging van de welvaart onzer West–Indische volksplantingen (verbetering der haveninrichtingen, uitbreiding van het Nederlandsche stoomvaartgebied in de Caraibische Zee), van zijnentwege de behartiging der economische, handels- en scheepvaartbelangen van Nederland en zijn koloniën in en om de belangen der Amerikaansche Middelzee verder voor te staan?

Acht de Minister in de landen, welke een nieuw tijdperk van bloei en internationale beteekenis te gemoet gaan, de behartiging dier belangen in voldoende mate verzekerd bij het consulaire korps, hetwelk slechts één bezoldigd lid in Venezuela telt en voor het overige uit honoraire leden bestaat, meestal van vreemden land aard?

Zoo neen, zou de Minister dan niet kunnen bevorderen, dat reeds in 1920 het consulaatwezen in West-Indië, althans op de Groote en Kleine Antillen, tusschen welke beide economische milieu's onze Bovenwindsche eilanden gelegen zijn, versterkt wordt, zij het dan niet met beroepsconsuls, dan toch met een of meer Nederlanders van gelijke beweging als de *Imperial Trade Commissioner* van Britsch West–Indië?

De West-Indische Gids.

De Nov. afl. van dit maandschrift bevat de volgende onderwerpen: Struisvogelteelt op Curaçao, door Dr. Th. Lens (met ill.) — De naam Suriname, door Fr. Oudschans Dentz. — De eerste in Suriname benoemde landmeters door Fr. Oudschans Dentz. — De kleeding der Surinaamsche bevolkingsgroepen in verband met aard en gewoonten (met ill.), door Th. van Lelyveld (vervolg: de Indianen). De geneeskundige organisatie in de kolonie Curaçao, door Dr. N. Waterman. — Suriname's handelsbeweging 1783—1712, door Mr. R. Bijlsma. — De geschiedenis van den koninklijken slaaf. Roman door Aphra Behn (vervolg). — Wetgeving. — Koloniale Raad. Curaçao. — Adres West Indische Kamer. — Uit de pers. (Het Kerkplein te Paramaribo. — 't Land bouwonderwijs in Suriname). — Boekbespreking. — Bibliographie.

Pakketschoener.

Naar wij vernemen, heeft de Heer C. H. JONCKHEER WZN. het contract met het Gouvernement omtrent de vaart met de *Lelia* als pakketschoener opgezegd.

De *Frieda* van den Heer M. BOOM zal nu daarvoor in de plaats komen.

Koloniaal Verslag.

Met de laatste mail ontvangen wij het nieuwe *Koloniaal Verslag* over 1918.

De verschijning valt dit jaar erg laat.

Officiëele Berichten.

M. van der Linde is op zijn verzoek eervol ontheven uit de betrekking van 1e hulpbrievenbesteller; in diens plaats is benoemd E. Kibbelaar, en J. G. Daal is benoemd tot 2e hulpbrievenbesteller.

Aan den onderwijzer 1ste klasse F. Stel, werkzaam aan de Emmaschool alhier, is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend; en Mej. W. C. E. Schrils, in het bezit der akte van bekwaamheid als onderwijzeres 3de klasse, is tijdelijk aan die school werkzaam gesteld.

Aan Mej. B. R. Prince, onderwijzeres 3de klasse aan de Emmaschool alhier is tot herstel van gezondheid zeven dagen verlof verleend; en Mej. A. C. Winkel, in het bezit der akte van bekwamheid als onderwijzeres 3de klasse is tijdelijk aan die school werkzaam gesteld.

De tijdelijk agent van politie 1ste klasse H. Vermeulen is definitief als zoodanig benoemd.

Aan den agent van politie 2de J. Th. Blom is tot verder herstel van gezondheid acht dagen verlofsverlenging verleend.

Gilberto Thijsen, Victor Winterdaal en Thomas Angela, wonende Aruba zijn benoemd tot tijdelijke agenten van politie tweede klasse.

Uitlevering van den ex-Kaiser.

De *Boletin Comercial* bevatte gisteren een opzienbarend telegram uit Parijs. Het antwoord der geallieerden op de nota van Holland met betrekking tot de uitlevering van den Duitschen Keizer is gereed en zal eerstdaags worden bekend gemaakt. *Le Petit Parisien* en *Le Journal* weten hieromtrent reeds te berichten, dat ingeval Holland ook op deze nota een weigerend antwoord zou geven, de Geallieerden de diplomatieke betrekkingen met Holland zullen verbreken en tot een blokkade aan de zeezijde van Holland zullen overgaan. Het bericht is hoogst ernstig.

Het is nog wel alleen een courantenbericht, en niet officieel. Laten wij hopen, dat de zaken nog gunstige wending nemen.

De Nederlandsche Film.

Woensdagavond heeft in *Het Kransje* voor de leden van het *Nederlandsch Verbond* de vertooning plaats gevonden den Nederl. Film: De zegetocht van H. M. de Koningin door Limburg en Zeeuwsch–Vlaanderen: De Film werd ingeleid door een lezing ter orienteering van het publiek over de Belgische inlijvingsplannen door Kapitein H. M. C. van Dijk, en afgewisseld door den zang van een gemengd koor van Heeren en Dames onder leiding van den Heer Fensohn en van het Jongenskoor van de Kerk van de H. Familie onder directie van fr. Augustinus, Het was de eerste maal, dat dit jongenskoor met zijn prachtige glasheldere stemmen bij een dergelijke gelegenheid voor het publiek optrad.

Hun zang viel zeer in de smaak en werd geestdriftig toegejuicht. De Film werd algemeen geroemd. Zij gaf een aantrekkelijk beeld van land en volk en van het bruisend enthusiasme der bevolking voor haar geliefde Koningin. Velen vonden deze film nog mooier en interessanter dan de vorige van Leger en Vloot. Na afloop der voorstelling volgde een geanimeerd bal.

De verdere opvoeringen voor het publiek in de *Salon Habana* kunnen nu spoedig verwacht worden, en kunnen wij zonder eenig voorbehoud een zeerste aan ieder ter bijwoning aanbevelen.

De Fransche Kabel.

Bijna 14 dagen geleden meldde *El Boletin Comercial*, dat de Fransche Kabel tusschen Cap Hatiën en Porto Plata verbroken was, maar weer spoedig hersteld zou zijn. Tot nu toe is die hoop niet verwezenlijkt. Wat een geluk dat wij hier ons prachtig Draadloos Station hebben, dat den handel nu zoo uitstekend te hulp komt. Alle telegrammen naar Europa worden nu door ons Draadloos Station naar het Radio Station van Trinidad geseind, en gaan van daar direct naar Engeland. Het is wel jammer, dat het Radio Station in Porto–Rico niet op gelijke wijze wil medewerken om de telegrammen, voor New–York bestemd, over te seinen.

De dienst op het Riffort is nu wel wat meer ingespannen, maar de Heer Molenkamp kan overtuigd zijn, dat Curaçao nu weer méér gelegenheid vindt zijn Draadloos Station hoogelijk te waardeeren.

Mr. Th. H. de Meester.

Den 30 December van het afgeloopen jaar is te 's Hage overleden in den ouderdom van 68 jaars het lid van den Raad van State MR. TH. H. DE MEESTER, oud Minister in het Kabinet, dat zijn naam droeg en waarin hij zich met de portefeuille van financien belastte. Dit ministerie waarvan Goeman Borgesius de formateur was, kwam, nadat het ministerie Dr. Kuyper was afgetreden den 17 Augustus 1905 aan het bewind en nam 11 Februari 1908 zijn ontslag.

Door dezen Minister van financien werden de tegenwoordige nikkelstukjes van 5cts in omloop gebracht, die daarom in den beginne schertsenderwijze: *„Meesterstukjes"* genoemd werden.

Movimiento Marítimo
Di 28 di Jan te 6 di Feb.

A drenta.

Dia 28 di Jan
Abeona gol hol di Barbados
Clara gol col di Maracaibo
Commewijne vap hol di New York
Saturnus vap hol di Pensacola E U

Dia 29 di Jan
Maria Cristina gol ven di Pto Cabello
Esperanza gol ven di Maracaibo

Dia 30 di Jan
Maria gol hol di Bonaire
Diana vap hol di Maracaibo
Segunda Maria gol col di Rio Hacha
Amadeo gol hol di Aruba

Dia 31 di Jan
Republica gol dom di Sto Domingo
Felicidad gol ven di Maracaibo

Dia 1 di Feb
Philadelphia vap am di La Guaira
Salmon vap am di Cuba
Ciboa vap noru di New York
Lijsefiord vap noru di Maracaibo
Nereida gol hol di Rio Hacha

Dia 2 di Feb
Stavangeren vap noru di Maracaibo
Aida gol ven di La Guaira
Sigogne vap ing di Maracaibo

Dia 4 di Feb
van Renselaer vap hol di La Guaira
Barbadian vap ing di Pto Cabello
Virginia gol hol di La Vela
Lijsefiord vap noru di La Guaira

Dia 5 di Feb
Monserat vap span di Pto Colombia
Caracas vap am di San Juan
Julia Amalia gol hol di La Vela

Dia 6 di Febr
Maria Leoncito gol hol di Aruba

A sali.

Dia 28 di Jan
ningun

Dia 29 di Jan
Saturnus vap hol pa Buenos Aires
Sirena gol hol pa Maracaibo

Dia 30 di Jan
Commewijne vap hol pa La Guaira
Samson rem ven pa Maracaibo
Willemstad lan ven pa Maracaibo

Dia 31 di Jan
Troja vap noru pa Colon
Virginia gol hol pa La Vela
Amadeo gol hol pa Pto Padre
Maria Cristina gol ven pa Pto Cabello
Maria gol hol pa Bonaire

Dia 1 di Feb
Philadelphia vap am pa New York
Hollandia gol hol pa Guanta

Dia 2 di Feb
Lijsefiord vap noru pa La Guaira
Salmon vap am pa Guanta

Dia 3 di Feb
Diana vap hol pa Maracaibo
Cibao vap noru pa St Mar[illegible]

Dia 4 di Febr
Stavangeren vap noru [illegible] Maracaibo

Dia 5 di [illegible]
van Rensalaer vap hol [illegible] Columbia
Barbadian vap ing [illegible]umbia
Caracas vap am pa [illegible]uaira
Lijs fiord vap noru [illegible] Maracaibo
Monsarat vap [illegible] Pto Cabello
Maria gol Dom [illegible] St Domingo
Carolina gol D[illegible] pa St Domingo
Felicidad gol [illegible] pa Maracaibo.

Buitenland.

De Duitsche milliardenpomp.

Duitschland heeft ontzaglijke sommen gelds noodig.

En voor zijn economischen opbouw èn voor afbetaling van de opgelegde oorlogsschatting.

Laten we even in herinnering brengen, dat het Duitsche volk in een tijdsverloop van 30 jaar 300 milliard Mark *in goud* moet betalen.

Als eerste termijn moet 20 milliard worden opgedokt.

Twintig milliard!

Het klinkt zoo eenvoudig.

En dat te meer, waar we in den wereldoorlog met milliarden hebben zien rekenen, alsof het slechts millioenen gold!

Twintig milliard mark in goud!

Wat dat zeggen wil?

In ronde cijfers, zegt de *Gelderlander* weegt zoo'n goudvoorraad — schrik niet — 80.000.000 K. G.

We zullen ze in een trein laden; iedere wagon krijgt 10.000 K. G.

Maar dan vervoert een trein met een sleep van 100 wagens — een onmogelijk lang gevaarte, — nog maar 1 millioen kilo!

Er zouden dus maar eventjes 80 zulke reuzentreinen noodig zijn.

Ziedaar 20 milliard in goud!

En ziedaar ook, wat de Duitschers als eersten termijn aan de geallieerden hebben te betalen.

Laten we er nog even bijvoegen, dat er van de 5 milliard, die Frankrijk in 1871 moest betalen, slechts 600 millioen in klinkende munt werd verstrekt.

De rest ging met credietpapier, zooals wissels, obligaties, enz.

* * *

Wie verliest moet betalen.

En daarom moet in Duitschland de milliardenpomp aan het werk.

De vindingrijke fiscus heeft er een systeem eener algemeene rijksinkomstenbelasting op gevonden.

Inkomsten tot 1000 Mark zijn vrij.

Degene, die 2000 Mark verdienen betalen 10 pCt.

Degenen die per jaar met 12.000 Mark worden beloond, moeten 20 pCt. opdokken.

De gelukkigen, die 70.000 Mark per jaar in de geldla krijgen, moeten 40 pCt. afstaan.

Van de hoogste inkomst moet 60 pCt. in de schatkist worden gestort.

Dat wil dus zeggen, dat zoo iemand ruim zeven maanden voor den Staat heeft te werken!

Hierbij komt dan nog, dat voor degenen die vermogen bezitten, een bijzondere vermogensbelasting wordt geheven.

Ten slotte wordt nog een z. g. *Landesbesteuerung* in het leven geroepen.

Deze wet zal de belasting regelen voor de afzonderlijke landen en hun gemeenten.

Opcenten mogen deze beide groepen slechts heffen, wanneer daartoe verlof is gekregen van het rijk.

De landen nu krijgen voor zich zelf en hun gemeenten een deel der opbrengst van de rijksinkomstenbelasting, een regeling, die natuurlijk de belastingheffing zeer vereenvoudigt.

Zoo ontvangen zij b. v. van de belastingopbrengst uit inkomst van 15.500 M. tot 25.500 M. 80 pCt.; van die tot 50.000 M. 60 pCt. en van die boven 400.000 M. 20 pCt.

Dat de nieuwe rijksinkomstenbelasting als een enorm drukkende last zal worden gevoeld, behoeft geen betoog.

Een heffing van 10 pCt. van inkomsten van 2000 Mark spreekt voor zich zelf.

* * *

Nu we toch midden in de cijfers zitten, willen we een en ander even in het licht van den huidigen wisselkoers bezien.

De Mark is sedert het opleggen van de vredesvoorwaarden nog tot een derde van de toenmalige waarde verminderd.

Betalingen aan het buitenland worden daardoor dus weer drie maal zwaarder dan destijds.

In het bijsonder doet zich die druk gevoelen bij de gedwongen kolenleveranties aan de Entente, aan wie volgens het vredesverdrag 43 millioen ton moet worden geleverd.

Zooals reeds is gemeld, tracht de regeering te Berlijn de wisselkoersen weer eenigszins op peil te brengen.

Men spreekt in dit verband van heffing van uitvoerrechten, maar in handels en industrieele kringen voelt men heel weinig voor dit middel, aangezien het doel, opvoering van de binnenlandsche goederenprijzen, er toch niet door zal worden bereikt. Het eerste gevolg zou waarschijnlijk een sterk toenemende smokkelhandel zijn, die vooral in het bezette gebied enorme voorraden zou doen verdwijnen.

Uit een en ander moge intusschen blijken, hoe even ingewikkeld als moeilijk de huidige economische toestand in Duitschland is.

* * *

Lage wisselkoersen werken als een uitvoerpremie. Duitschland is er het zeer typeerende bewijs voor.

Maar in de landen, welke die Duitsche artikelen betrekken, ziet de nijverheid dat verschijnsel met leede oogen. Vooral bij zeer abnormale wisselkoersen, zooals die den laatsten tijd voorkomen. Concurrentie wordt op zoo'n manier onmogelijk.

De Engelsche handelswereld is er dan ook als de kippen bij geweest om tegen die overstrooming der markt met buitenlandsche producten maatregelen te nemen.

En zoo is er thans bij het Engelsche parlement een wetsontwerp ingediend om te voorkomen, dat in Groot-Brittannië goederen beneden marktprijs worden verkocht, om, zooals de vakterm luidt „*dumping*" tegen te gaan.

Het nieuwe wetsontwerp schijnt tevens het karakter te krijgen van een bescherming van in den oorlog bijzonder opgekomen takken van Engelsche nijverheid.

Zoo, zou, naar verluidt, kort en goed de invoer van kleurstoffen en optische instrumenten worden verboden, twee soorten van artikelen, waarbij Engeland eertijds goeddeels van Duitschland afhankelijk was.

Doch nood maakt vindingrijk en zoo hebben de Britten zich in de oorlogsjaren speciaal op de vervaardiging van die producten toegelegd.

Waar vroeger Engeland een der grootste afnemers van Duitschland was, ziet laatstgenoemd land zich door een nieuw noodlottig gevolg van zijn lage wisselkoersen de deur voor zijn uitvoer gedeeltelijk dichtgeworpen.

Een later bericht uit *De Westminster Gazette* meldt echter dat het anti-*dumping*-wetsontwerp allerwege op tegenstand stuit. Hewins moet er niets van hebben, Lord Cecil heeft een amendement ingediend om het te verwerpen, omdat er een bureaucratische inmenging in den handel het gevolg van zal zijn. De coalitie-liberaal Lewis geeft ook een beredeneerd amendement ingediend.

Een Russische Bisschop op verzoek van den H. Vader in vrijheid gesteld.

Op herhaaldelijk aandringen van den H. Vader is Mgr. Ropp, Aartsbisschop van Mohileff, sedert April gevangene der Bolsjewieken, in vrijheid gesteld en te Warschau aangekomen.

Mgr. Ropp had zich zelf aangeboden als gijzelaar, toen de bolsjewieken zijn hulpbisschop, Mgr. Kieplak, kwamen aanhouden, zeggende, dat hij de verantwoordelijke kerkelijke dignitaris was. Mgr. Ropp zat achtereenvolgens in vijf verschillende gevangenissen en meestal met niet politieke gevangenen. De H. Stoel verzocht de tusschenkomst van Koning Christiaan van Denemarken, later wendde de Kardinaal-Staatssecretaris zich onmiddelijk tot Lenin en men vernam toen, dat de Bisschop naar Moskou was gevoerd, waar hij gevangen bleef bij den R. K. Pastoor der stad, die voor hem verantwoordelijk moest blijven. Het was den Bisschop verboden eenige publieke kerkelijke dienst te verrichten, maar in het geheim mocht hij de H. Mis opdragen. Aldus informeerde Tijtzerin den H. Stoel.

Laatstelijk vernam de H. Stoel, dat een uitwisseling van gevangenen en gijzelaars zou plaats hebben tusschen Rusland en Polen. Men verzocht toen de Poolsche regeering Mgr. Ropp op de lijst der uit te wisselen gevangenen te plaatsen, met het gevolg, dat Mgr. Ropp nu tot de bevrijden behoort.

Mgr. Ropp was bisschop van Wilna, toen de Czaar de eerste Doema bijeenriep en was door het volk naar het Parlement gezonden. In 1917 werd hij benoemd tot Aartsbisschop van Mohileff.

Den 9 Februari e. k. zal een gezongen H. Mis van Requiem voor de zielerust van Mevrouw

ADRIANA HELENA M. HELFRICH

in de St. Anna-kerk om half zeven worden opgedragen.

Het Bestuur

van de Liga di Socorro.

2—2

BEKENDMAKING.

De ondergeteekenden maken hierbij bekend, dat de trekking der loterij ten behoeve van de R. K. armen, goedgevonden bij schrijven van den Procureur-Generaal, dd. 29 November 1919 No. 10, zal plaats hebben op Maandag 16 Februari a. s. des morgens ten 9 ure, op het Stadhuis.

Het bestuur van de

LIGA DI SOCORRO.

Louisa Meyer.

Urania van Eps.

2—2 *Lydia Martis.*